

Anadrom gytefisk i Lærdalselva Vestland Fylke Resultatrapport høsten 2020

Anadromous spawning population in river Lærdalselva,
Lærdal municipality in Vestland County Norway.
Field results autumn 2020

Avgitt Østfold Energi AS 30.11.2020

R
A
P
P
O
R
T
61

Sættem, L.M. 2020. Anadrom gytefisk i Lærdalselva Vestland Fylke. Resultatrapport høsten 2020. Avgitt Østfold Energi AS 30.11.2020.

Sættem, L.M. 2020. Anadromous spawning population in river Lærdalselva Vestland County Norway. Field results autumn 2020.

Molde, 30.11.2020

ISBN 978-82-93568-40-7 (trykt)

ISBN 978-82-93568-41-7 (pdf)

OPPDRAKSGIVER

Østfold Energi AS

FORSIDEBILDE:

Lærdalselva, motstrøms ved hølen Popcorn 03.11.2020

Foto: Leif Magnus Sættem

NØKKEWORD

Gytefisk, laks, sjøørret, antall, størrelseskategori, fordeling i elv

KEY WORDS

Spawning population, Atlantic salmon, anadromous brown trout, number, distribution

Ferskvannsbiologen

Postadresse: Vestre Plassveg 4
6415 Molde

Org. nummer 985 290 644

Telefon 932 81 120

E-post: Imsattem@online.no

Anadrom gytefisk i Lærdalselva Vestland Fylke Resultatrapport høsten 2020

Anadromous spawning population in river Lærdalselva,
Lærdal municipality in Vestland County Norway.
Field results autumn 2020

Leif Magnus Sættem

Avgitt Østfold Energi AS 30.11.2020

SAMMENDRAG

Sættem, L.M. 2020. Anadrom gytefisk i Lærdalselva Vestland Fylke. Resultatrapport høsten 2020. Avgitt Østfold Energi AS 30.11.2020.

Formålet med foreliggende studie var å kartlegge den anadrome gytebestanden i Lærdalselva og samtidig videreføre de mangeårige undersøkelsene i vassdraget. Arbeidet er gjennomført og finansiert på oppdrag av Østfold Energi AS.

På strekning nedstrøms Sjurhaugfoss ble det registrert 849 laks fordelt på 53 smålaks (< 3 kg), 466 mellomlaks (3-7 kg) og 329 storlaks (> 7 kg). Av sjøørret ble det registrert 619 større enn 1 kg fordelt på 249 fra 1-3 kg og 370 større enn 3 kg. Antall gytefisk varierte i ulike deler av vassdraget. Feste laks og sjøørret ble påvist fra Voll til Stuvane (elveavsnitt C) med henholdsvis 258 og 203.

Med foreliggende studie er anadrom gytefisk i Lærdalselva kartlagt i 54 år i perioden 1960 - 2020.

ABSTRACT

Sættem, L.M. 2020. Anadromous spawning population in river Lærdalselva Vestland County Norway. Field results autumn 2020.

The purpose of the present study was to map the anadromous spawning stock and at the same time continue the many years of investigations in the watercourse. The work has been carried out and financed on behalf of Østfold Energi AS.

849 salmon were registered, - 53 grilse, 466 from 3 to 7 kg and 329 larger than 7 kg. Of seatrout 619 larger than 1 kg, 249 from 1 to 3 kg and 370 larger than 3 kg.

There was variation in the distribution of spawning fish. Most salmon and sea trout were detected from Voll to Stuvane (section C) with 258 og 233, respectively.

With the present study, anadromous spawning fish in Lærdalselva have been mapped for 54 years in the period 1960 - 2020.

TABLES AND FIGURES

Fig. 1. Original anadromous habitat in Lærdalselva divided into five sections A-E.

Tab. 1. Number of spawning salmon and sea trout recorded per locality in Lærdalselva autumn 2020.

Tab. 2. Number of spawning salmon and sea trout of different category recorded in different river sections A-E in Lærdalselva autumn 2020.

Fig. 3. Number of spawning salmon and sea trout in each of the five river sections A-E in Lærdalselva autumn 2020.

Fig. 4. Number of salmon (3-7 kg) and large salmon (> 7 kg) in each of the five river sections A-E in Lærdalselva autumn 2020.

Fig. 5. Number of sea trout 1-3 kg and larger than 3 kg in each of the five river sections A-E in Lærdalselva autumn 2020.

FORORD

Med dette fremlegges gytefiskregistreringene i Lærdalselva høsten 2020. Foreliggende rapport presenterer feltresultat fra et enkeltstående år. På et senere tidspunkt vil tilsvarende årsresultat bli oppsummert og danne grunnlag for samlerapport. Feltstudiet er gjennomført på oppdrag fra Østfold Energi AS.

Jeg vil trekke frem og takke for det gode samarbeidet med Torkjell Grimelid, Lærdal. Det har vært avgjørende for innsamlingen av data. Likeledes Østfold Energi AS v/ kraftverkssjef Magne Netland som tilpasset forholdene til det beste for aktuelle feltarbeid.

Jeg vil takke for all god hjelp og for et interessant oppdrag.

Molde, 30.11.2020.

Leif Magnus Sættem
Ferskvannsbiologen

1. OMRÅDEBESKRIVELSE, METODE OG TIDLIGERE REGISTRERING GYTEFISK

For beskrivelse av anadrome del av vassdraget, metodikk og resultater omkring gytefiskregistreringer over år viser jeg rapporten:

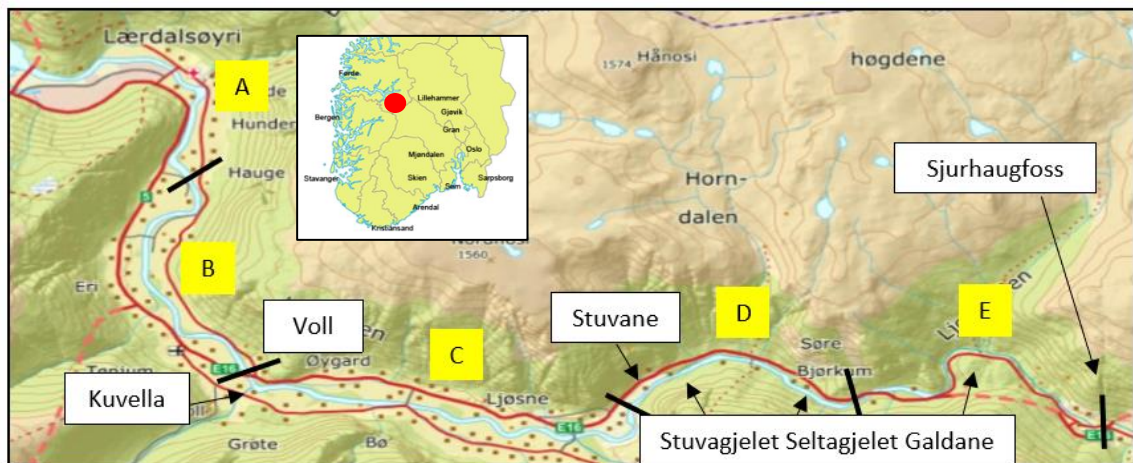
Sættem, L.M. 09.01.2018 Anadrom gytefisk i Lærdalselva høsten 2017 og lokale forhold som styrker bestandene.

<https://www.researchgate.net/publication/323129616> *Anadromous spawning population in the river Lærdalselva in the autumn of 2017 and local measures that strengthen the stocks Laerdal Municipality Soqn og Fjordane*

Nedenunder blir det kort gjengitt kart med elveavsnitt og noen stedsnavn.

Fra munning til Sjurhaugfoss er opprinnelig lakseførende del i Lærdalselva. Strekningen er 25 km med en stiging 240 m.

Elvestrekningen er variert og kan deles inn i fem om lag like lange avsnitt: A) munning til og med Grønebank, B) fra Grønebank til Voll Bru, C) Voll Bru til Stuvane, D) fra og med Stuvane til og med Seltagelet og E) fra Seltagelet til Sjurhaugfoss (figur 1).

Figur 1. Opprinnelig lakseførende strekning i Lærdalselva fra munning til Sjurhaugfoss med sentrale stedsnavn og tverrstreker for inndeling i fem elveavsnitt A-E. A) munning til og med Grønebank, B) fra Grønebank til Voll Bru, C) Voll Bru til Stuvane, D) fra og med Stuvane til og med Seltagelet og E) fra Seltagelet til Sjurhaugfoss.

2. RESULTATER

Til sammen 1468 anadrome gytefisk ble registrert i Lærdalselva nedstrøms Sjurhaugfoss til Øye Bru høsten 2020 (tabell 1). Totalt 849 laks fordelt på 53 smålaks (< 3 kg), 466 mellomlaks (3-7 kg) og 329 storlaks (> 7 kg). Dette tilsvarer 6-, 55- og 39 % fordeling mellom kategoriene. Av sjørret større enn 1 kg ble det registrert 619 fordelt på 249 fra 1-3 kg og 370 større enn 3 kg.

Antallet laks i 2020 var i overkant det dobbelte av antallet i 2019 (405). Også antall sjøørret var tydelig høyere enn 2019 (418).

Summen av laks i hvert av fem elveavsnitt A-E gav flest i midtre avsnitt C fra Voll Bru til Stuvane med 258 laks (tabell 2). Nest flest ble påvist i øverste avsnitt E fra Seltagjelet til Sjurhaugfoss med 218. Færrest laks ble registrert fra og med Grønebank og videre nedstrøms (A) med 87.

Sjøørret ble registrert i størst antall i midtre del fra Voll til Stuvane (C) med 203 (tabell 2). Nest flest i avsnitt B fra Grønebank til Voll bru med 173. Færrest sjøørret i de to øverste elveavsnitt (D og E) med henholdsvis 51 og 76.

En visuell fremstilling av antall laks og sjøørret pr. elveavsnitt er gitt i figur 2. Figur 3 og 4 viser fordeling av laks og sjøørret pr. kategori for hvert elveavsnitt.

Tabell 1. Antall laks og sjøørret (større enn 1 kg) registrert pr. lokalitet i Lærdalselva fra Sjurhaugfoss til Øye Bru høsten 2020. < 3 kg smålaks, 3-7 kg mellomlaks og > 7 kg storlaks. For lokalisering av stedsnavn viser til rapport fra registrering i 2017 (Sættem 2018).

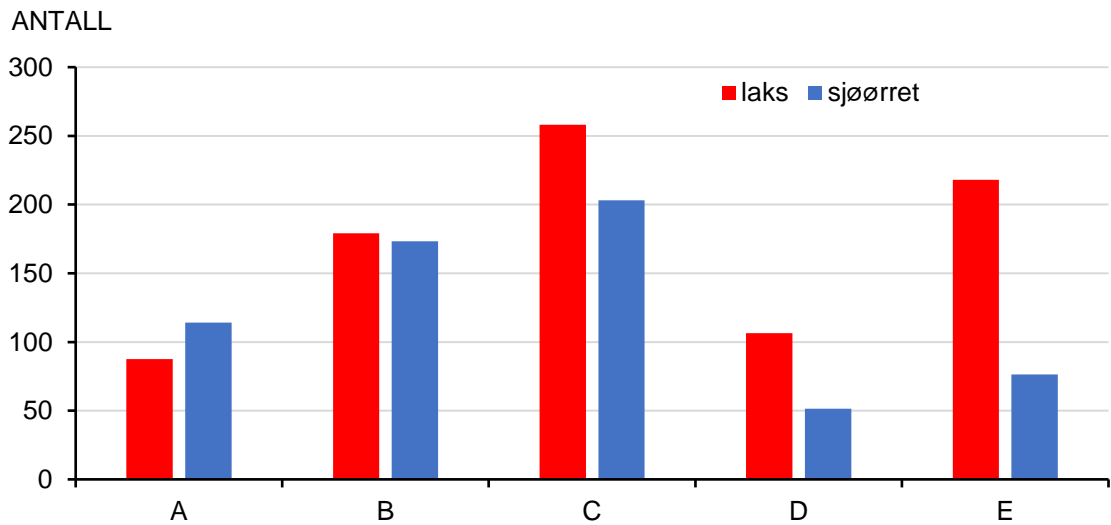
Lokalitet	laks			sjøørret	
	< 3 kg	3-7 kg	> 7 kg	1-3 kg	> 3 kg
Generalen	0	4	2	3	3
Ofta	0	4	0	1	4
Hunderi	3	7	5	0	9
Olaf	0	2	0	0	0
Skjersbrui	0	9	5	21	19
Rock	3	6	4	9	8
Tombesteinen	2	2	0	1	1
Svinaleet	0	0	0	3	3
Robinson	0	4	0	1	4
Grønebank/Hegg	3	11	8	13	13
Guri	0	0	0	1	3
Horse	0	6	4	3	4
Blackpool	0	0	0	3	5
Peer	3	11	8	3	9
Gamle Eri	0	8	4	0	0
Goliat	0	4	2	1	4
David	0	3	2	3	3
Charlie	0	1	1	1	4
Badehølen	0	5	4	4	5
Popcorn	0	3	2	3	5
Toppjølen	0	3	5	1	4

Tilhengeren	0	2	0	1	1
Bjørnøyhølen	3	8	8	3	8
Hågen	2	0	0	1	1
Muren i Molde	1	6	6	3	9
Gamle Molde	0	4	4	11	19
Stabburet	0	1	1	0	0
Skolehølen	0	8	4	6	9
Tønjum	0	3	3	0	5
Laksetrap	0	0	0	0	3
Merkeshølen	0	7	4	3	8
Gamle Bruhøl	0	4	1	4	6
Sanda	0	4	4	0	3
Voll bru	0	3	1	0	3
Svinget	0	2	2	0	0
Danish Dynamitt	0	4	2	0	0
Old Pastor	0	8	4	0	4
Gamle Bool	0	7	6	3	5
Rasmus	0	3	3	0	3
Nye Bool	2	4	3	14	15
Charlibo	1	3	3	1	4
Nedre Bø	3	11	6	1	4
Hyttehølen	0	0	0	0	3
Tui	1	2	2	1	4
Midt Bø	2	2	2	0	0
Fjøshølen	0	0	2	4	5
Bruhølen, Bø	0	0	0	4	4
Nedre Lysne	0	4	3	11	8
Blåflat	2	3	2	3	5
Axel	0	3	3	3	3
Bruhølen Nedre Lysne	0	4	0	1	1
Midt Lysne	0	5	5	0	0
Fox	2	1	0	0	0
Streng	0	2	0	1	4
Homepool	2	5	5	4	6
Båthølen/Rikheim	1	1	1	0	0
Sandbank	1	15	4	3	8
Båthølen Mo	2	8	8	3	8
Robinson	2	1	1	0	0
Robinsdatter	0	1	1	0	0
Robin	0	4	4	1	4
Gamle Mo	1	11	5	0	3
Kanalen	1	11	8	14	31
Fluen	0	8	11	0	0
Stuvagjelet	0	4	3	3	5
Gulløyni	0	4	3	0	0
Saue/Hønjum	0	11	7	3	5

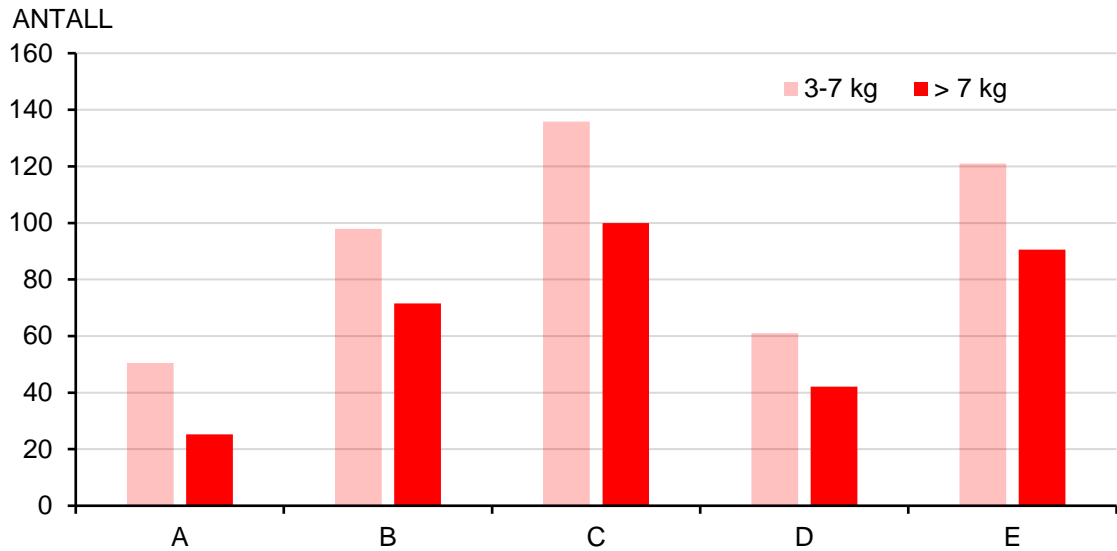
Isak	0	6	6	6	8
Maltsteinen	0	2	0	0	0
Pumpehuset	0	8	6	0	0
Heddy/Dikka	0	1	1	0	0
Vegahølen	2	2	0	3	3
Bjørkum Pool	2	11	6	7	6
Rapids	0	3	3	0	0
Thomas	0	2	2	0	0
Anleggsbru	0	2	0	0	0
Bekken/Fluen	0	0	0	0	3
Nedre Timbresva	0	2	2	0	0
Nedre Synet	0	2	1	0	0
Øvre Synet	0	0	0	0	1
Selthun Bru	0	2	2	0	0
Hegg	0	11	5	0	0
Phila	0	9	5	0	0
Selta kilen	0	0	0	21	8
Homarlaug	0	8	8	0	0
Buddl	0	17	8	3	0
Hushølen	0	6	5	3	5
Langhølen	0	5	5	1	4
Island	0	6	4	0	3
Ekorngalden	0	2	2	3	3
Røyskred	0	0	0	3	3
Hamarlø	0	2	0	0	0
Galdaøyni	0	0	0	1	1
Portman	0	1	1	0	0
Sokna	3	11	11	3	5
Blåvatn	1	11	6	3	3
Øvre Timbresva	2	5	3	0	0
Steine	0	4	4	0	0
Nedre Elling	0	5	3	0	0
Elling	0	8	7	0	3
Runde	0	6	8	0	0

Tabell 2. Antall laks og sjøørret av ulike kategori registrert ved gytefisktelling i elveavsnitt A-E i Lærdalselva høsten 2020. A) til og med Grønebank, B) fra Grønebank til Voll Bru, C) fra Voll Bru til Stuvagjelet, D) fra og med Stuvagjelet til og med Seltagjelet og D) oppstrøms Seltagjelet til Sjurhaugfoss. < 3 kg smålaks, 3-7 kg mellomlaks og > 7 kg storlaks.

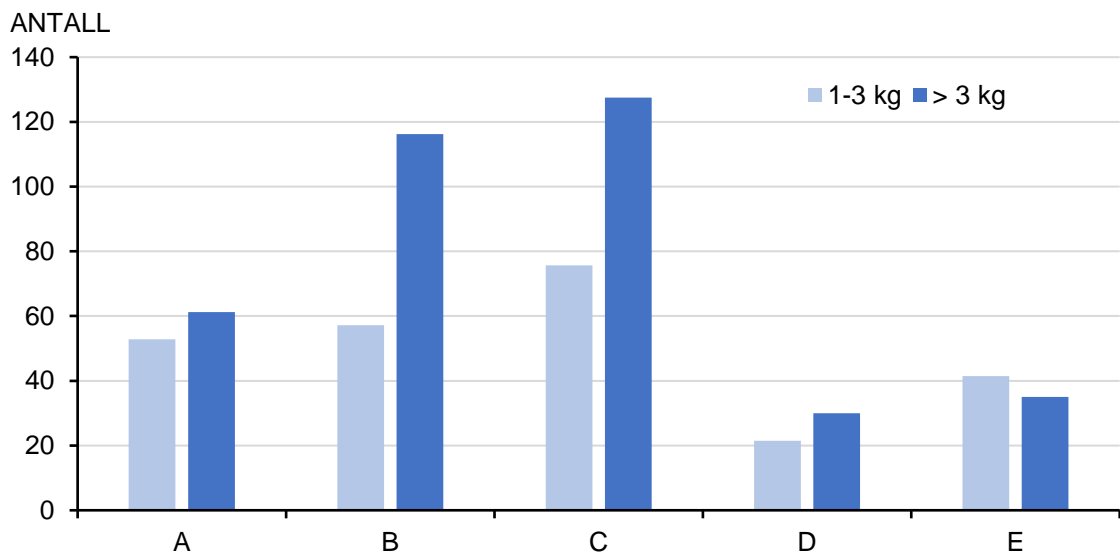
Avsn	Laks				Sjøørret		
	< 3 kg	3-7 kg	> 7 kg	sum	1-3 kg	> 3 kg	sum
A	12	51	25	87	53	61	114
B	10	98	72	179	57	116	173
C	22	136	100	258	76	128	203
D	3	61	42	106	21	30	51
E	6	121	91	218	41	35	76
sum	53	466	329	849	249	370	619

Figur 2. Antall registrerte laks og sjøørret i hvert av de fem elveavsnittene A-E nedstrøms Sjurhaugfoss i Lærdalselva høsten 2020. A) til og med Grønebank, B) fra Grønebank til Voll Bru, C) fra Voll Bru til Stuvagjelet, D) fra og med Stuvagjelet til og med Seltagjelet og D) oppstrøms Seltagjelet til Sjurhaugfoss.

Figur 3. Antall registrerte mellomlaks (3-7 kg) og storlaks (> 7 kg) i hvert av de fem elveavsnittene A-E i Lerdalselva høsten 2020.

Figur 4. Antall registrerte sjørret 1-3 kg og større enn 3 kg i hvert av de fem elveavsnittene A-E i Lerdalselva høsten 2020.